

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101406

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НМАУ № 7-а від 15 січня 2024 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончар Олексій Юрійович

2. Oleksii Y. Honchar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5353-0644

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 28-12-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2417

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41.45.11, 18.41.51.15, 18.41.01.11, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. «Новий Байройт» у ретроспекції та перспективі історичних змін
2. "New Bayreuth" in retrospect and perspective of historical changes

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене Байройтському фестивалю (Bayreuther Festspiele), заснованому 1876 року композитором Ріхардом Вагнером (Richard Wagner, 1813–1883) з метою виконання власного доробку, а саме тетралогії «Перстень нібелунга», виконання якої за задумом композитора вимагало особливих сценічних умов, втілених у театральному приміщенні Фестшпільхауз (Festspielhaus). Його ідеї щодо реформування мистецтва мали в основі практичний досвід роботи у різних театрах, викликали необхідність віднайти нові засоби сценічного втілення музичної драми, яку композитор розробляв більшу частину свого життя та теоретично обґрунтував у ряді робіт. Протягом свого існування фестиваль проходив через різні періоди, обумовлені загальними соціально-історичними змінами та постаттю керівника, який визначав стильові засади функціонування мистецького процесу та втілюваного репертуару. Розпочата Р. Вагнером фестивальна діяльність, за керівництва якого було проведено два фестивалі, продовжилась його нащадками

та отримала нові виміри, викликані розширенням переліку виконуваних творів з доробку митця, зміни принципів їх інтерпретації та театральних засобів. Досліджено історичні передумови організації фестивалю, які спонукали Р. Вагнера спершу до теоретичного обґрунтування необхідності реорганізації мистецтва, що, на його думку, опинилось у вкрай жалюгідному становищі та перетворилось на розвагу, а потім до дій задля практичної реалізації свого задуму, від моменту проголошення якого до фактичного втілення минула чверть століття. Теоретичні роботи композитора ґрунтувалися на досвіді, який він здобув з молодих років, працюючи у різних провінційних театрах німецьких держав. Розуміючи причини низького мистецького рівня більшості колективів, які були викликані низкою факторів, Р. Вагнер задумав здійснити реформу, метою якої було створення принципово нового театру, орієнтиром до якого композитор обрав античну драму. Час роботи Р. Вагнера як капельмейстера у Дрезденській королівській опері став джерелом управлінського досвіду великою театральною установою та сприяв більш чіткому розумінню способів втілення реформи, основи якої оприлюднив у публіцистиці кількома роками пізніше, що стало дороговказом до створення фестивалю. Розглянуто практичні дії, які сприятимуть оновленню традиційної опери і її перетворенню на симфонізовану музичну драму, простежено шлях від моменту публікації її теоретичного обґрунтування до етапів послідовного втілення інноваційної програми. Композитор приступив до реалізації свого творчого задуму, почавши з написання літературної основи масштабного твору, який в результаті став тетралогією «Перстень нібелунга». Однак перспективи її постановки та виконання з'явилися у Р. Вагнера лише після зустрічі з королем Баварії Людвигом II, палким шанувальником вагнерівських творів, який виявив готовність підтримати і фінансувати його проект. Разом вони обговорювали ідею будівництва фестивального театру в столиці Баварії Мюнхені. Втім, придворне середовище та інтриги змусили композитора полишити Мюнхен та зруйнували надію на побудову там театру, призначеного для виконання Тетралогії. Фактично це було вигнанням і вимушеним кроком з боку короля, який все ж не позбавив Вагнера своєї прихильності. Реалізація фестивальної ідеї відбулася у більш скромному затишному місті Байройт, яке більше за Мюнхен відповідало вимогам митця. Тривалий будівельний процес, який відбувався в умовах крайнього фінансового дефіциту та не раз опинявся на межі зриву, був вдало завершений 1876 року, коли Фестшпільхауз відкрив свої двері для відвідувачів, які прибули у Байройт з різних країн. Весь цикл був повтореним під час першого фестивалю тричі. Фестиваль одержав широкий розголос у міжнародній пресі і став подією непересічного художнього значення. Однак фінансовий дефіцит після його проведення не дав можливості продовжувати діяльність протягом наступних п'яти років, які були використані для написання та постановки 1882 року «Парсіфалю». Наголошується на тому, що цей останній в доробку митця твір, названий "святковою сценічною містерією" створювався з урахуванням особливих акустичних і сценічних умов фестивального театру і був призначений автором виключно для виконання у Фестшпільхаузі.

2. The dissertation study is devoted to the Bayreuth Festival (Bayreuther Festspiele), founded in 1876 by the composer Richard Wagner (Richard Wagner, 1813–1883) in order to perform his own work, namely the tetralogy "The Ring of the Nibelung" according to the composer's plan, it has required special stage conditions being embodied in the Festspielhaus. His ideas about reforming art were based on practical experience of his work in various theaters. They were born out of necessity to find the new means of stage embodiment of musical drama, developed by composer most of his life and been theoretically substantiated in a number of works. The festival went through different periods, determined by general socio-historical changes and the figure of the leader, who determined the stylistic principles of the functioning of the artistic process and repertoire. The festival activity started by R. Wagner leadership on two festivals having been continued by his descendants and acquired new dimensions such as the list of performed works from the artist's attainment, changes in the principles of their interpretation and theatrical and stage means. The historical prerequisites have been studied in terms of the organization of the festival, prompted R. Wagner to theoretically justify and the need to reorganize art, that been in extremely miserable situation and turned into entertainment, then to actions for the practical implementation of his plan. A quarter of a century had passed from its announcement to the actual implementation. The theoretical works of the composer were based on the experience he gained from his youth, working in various provincial theaters of the German states. Understanding the reasons for the low artistic level of most theatrical groups

caused by a number of factors, R. Wagner decided to carry out a reform, the purpose was to create a fundamentally new theater, chosen ancient drama as a reference point by composer. R. Wagner's time as Kapellmeister at the Dresden Royal Opera became a source of experience in managing a large theater institution and contributed to a clearer understanding of the ways to implement the reform, the basics were published in journalism a few years later and became a signpost for the creation of the festival. Practical actions were considered from point of view to reform the opera and its transformation into a symphonized musical drama, the path from the publication of the theoretical justification to the stages of the successive implementation the innovative program. Composer began to implement his creative idea, starting with writing the literary basis of a large-scale work, which eventually became the tetralogy "The Ring of the Nibelung". The prospects of its production and performance appeared to R. Wagner only after meeting with King Ludwig II of Bavaria, who was an ardent admirer of Wagner's works, expressed his willingness to support and finance his project. Together they discussed the idea of building a festival theater in Munich, the capital of Bavaria. The courtiers and intrigues forced the composer to leave Munich and destroyed his hope of building certain theater intended for the performance of the Tetralogy. While in exile, he was forced to part with the ideas of building a theater, although the king never deprived Wagner of his favor, but the idea encountered difficulties. The realization of the festival took place in the more modest city of Bayreuth, that was more well-acceptable for artist's requirements than Munich. The long construction process took place in conditions of extreme financial deficit and more than once found itself on the verge of collapse. It was successfully completed in 1876, when the Festspielhaus opened its doors to visitors who arrived in Bayreuth from various countries. The whole cycle was repeated three times during the first festival. The festival received wide publicity in the international press and became an event of unparalleled artistic importance. The financial shortfall after first festival caused it's couldn't held for the next five years. The years were used to write and stage "Parsifal" in 1882. The last work of the artist was called "holiday stage mystery", was created taking into account the special acoustic and stage conditions of the Festspielhaus and was intended by the author exclusively for performance here.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гончар О. Ю. Байройтський фестиваль 2019: прем'єра «Тангойзера» // Художня культура. Актуальні проблеми. Київ : ІПСМ НАМ України, 2020. №16 (1). С. 129–136.
- Гончар О. Ю. Опера «Тангойзер» Ріхарда Вагнера в режисерській інтерпретації Ромео Кастеллуччі // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 131: Музична інтерпретація: теоретичний та виконавський дискурс. Київ : НМАУ, 2021. С. 137–153.
- Гончар О. Ю. «Новий Байройт» – відродження вагнерівського фестивалю: передумови, персоналії // Музичне мистецтво і культура. Вип. 32 (1). Одеса, 2021. С. 106–121.
- Гончар О. Ю. Музична драма Р. Вагнера «Парсіфаль» у режисерському прочитанні Кирила Серебреннікова // Музичне мистецтво і культура. Вип. 33 (2). Одеса, 2022. С. 210–222.
- Гончар О. Ю. Київські маршрути творів Ріхарда Вагнера // Українська книга про Ріхарда Вагнера / за заг. наук. ред. докт. мистецтвознавства М. Черкашиної-Губаренко й О. Клековкіна; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Ніжин : ПП «Лисенко М. М.», 2022. С. 42–68.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черкашина-Губаренко Марина Романівна

2. Maryna R. Cherkashina-Gubarenko

Кваліфікація: д.мист., член-кор., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4931-4652

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Олександра Іванівна

2. Oleksandra I. Samoylenko

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2071-9587

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфіменко Аделіна Геліївна
2. Adelina G. Yefimenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4278-5016

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул. Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Різаєва Ганна Євгенівна
2. Ganna E. Rizaieva

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2909-5253

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Олена Юріївна
2. Olena Y. Ponomarenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3726-489X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Редя Валентина Яківна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Редя Валентина Яківна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Волосатих Ольга Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна